

Kázání Elišky Havelkové 7. 6. 2020

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista, který sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku podle vůle našeho Boha a Otce. Jemu buď sláva na věky věků. Amen. (Gal 1,3-5)

Píseň D 667,1+5

Intro Žalm 99 *Hospodin kraluje! Národy trnou. Trůní na cherubech! Země se zmítá. Velký je Hospodin na Sijónu, nad všechny národy vyvýšený. Necht' vzdávají chválu tvému jménu, velkému a budícímu bázeň – je svatý! Vyvyšujte Hospodina, našeho Boha, klanějte se před podnožím jeho nohou – je svatý!*

Píseň 99 (1-3.7)

MODLITBA: Svatý a věčný Bože, děkujeme ti za to, že jsi nás při křtu přijal za syny a dcery a že nám posíláš do srdce Ducha svého Syna, v němž smíme jako znovuzrozené děti k tobě volat: Abba, Otče. Náš nebeský Otče, ty miluješ tento svět, a proto jsi do něj poslal svého Syna, aby již nikdo nemusel umírat navěky, ale získal věčný život. Pro nás jsi ho poslal z nebe, pro nás byl ukřižován a tak povýšen, aby navždy seděl po tvé pravici a byl nám přímělcem. Slyš nás, když se připojujeme k prosbě tvého Syna, abys nás spojil v jedno, tak jako vy jste jedno. Pane Ježíši, náš Kriste, v tobě jediném je všechna naše záchrana a náš život. Neznáme jinou cestu k Otci než tebe. Nic bychom nevěděli o jeho lásce, kdybys nám ji ty nezjevil. Bože, Duchu Svatý, ve všech dobách a národech povoláváš ty, kdo zvěstují lásku Boží v Kristu. Dáváš nám narodit se k věčnému životu, obnovuješ nás svým dechem a otevíráš nám srdce a Písma. Navštiv nás i dnes a povzbuzuj nás k cestě za tebou. Amen

Čtení Ž 139,1-6;13-16 *Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě. Víš o mně, ať sedím nebo vstanu, zdálky je ti jasné, co chci dělat. Sleduješ mou stezku i místo, kde ležím, všechny moje cesty jsou ti známy. Ještě nemám slovo na jazyku, a ty, Hospodine, víš už všechno. Sevřel jsi mě zezadu i zředu, svou dlaň jsi položil na mě. Nad mé chápání jsou tyto divy, jsou nedostupné, nestačím na to. ... (13-16) Tys to byl, kdo utvořil mé ledví, v životě mé matky jsi mě utkal. Tobě vzdávám chválu za činy, jež budí bázeň: podivuhodně jsem utvořen, obdivuhodné jsou tvé skutky, toho jsem si plně vědom. Tobě nezůstala skryta jediná z mých kostí, když jsem byl v skrytosti tvořen a hněten v nejhlubších útrobách země. Tvé oči mě viděly v zárodku, všechno bylo zapsáno v tvé knize: dny tak, jak se vytvářely, dřív než jediný z nich nastal.*

Píseň Svítá 86

Text: Jan 3,1-8: *Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, člen židovské rady. Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl mu: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním.“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ Nikodém mu řekl: „Jak se může člověk narodit, když je už starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit.“ Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se*

kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch. Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se narodit znovu. Vitr vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“

KÁZÁNÍ

Všichni, jak tu sedíme, žijeme. Dýcháme. Všichni, jak tu jsme, dohromady – a přitom každý zvlášť – jsme se někdy narodili. Máme svůj příběh, a ten má někde svůj počátek. Každý z nás sem dnes přišel ze svého světa, každý z nás zažívá jeden další den, navlečený jako korálek na šňůrce života. Kde má ta šňůrka začátek? Někdo nás počal, někdo nás porodil, někdo nás živil, šatil, vodil do školy, někdo se o nás staral, když jsme byli nemocní a když jsme ztráceli naději na budoucnost, když jsme malomyslněli. Kdo z nás měl ale na vybranou, zda se vůbec narodí? Copak se nás někdo ptal? Máme na tom nějakou zásluhu, nějaký podíl – na tom, že dýcháme, že žijeme, že jsme se narodili?

Ačkoli víme, jak v lůně matky vzniká život, přesto je to tajemství. Naše biologické matky nás několik měsíců nosily. Narodili jsme se však pro ně? Vzpomeňte si, jak jsme slyšeli v prvním čtení žalmistovo vyznání. Říká Bohu: “Ty jsi to byl, kdo mě utkal v životě matky. Tobě nezůstala skryta jediná z mých kostí, když jsem byl hněten ve skrytosti. Tvé oči mě viděly v zárodku.” Naše matky nás neutkaly, my sami jsme se neutkali, život nám byl dán. I svým matkám jsme byli jen propůjčení na pár let. Ten, který nás ale vyrobil, ten, kdo nás skutečně utkal, je náš Stvořitel. To pro něj tu jsme.

Se vznikem nového života to není vždy tak jednoduché. Lidé se mohou snažit, jak chtějí, ale to, zda se nakonec opravdu zadaří, je mimo lidskou kontrolu. Známe mnohé příběhy jak ve Starém, tak Novém Zákoně, kdy navzdory lidské snaze ne a ne počít nový život. Vzpomeňte třeba na Sáru, která byla velmi stará – a pořád nic. Vzpomeňte na Chanu, která se modlila v chrámu a úpěnlivě prosila v slzách, aby jí Bůh dal dítě. To, že se vůbec někdo narodí, je dar, je to zázrak. A zvláště je to vidět na těchto příbězích, kdy měla budoucnost namále. V očích hlavních hrdinů se jevila jako zcela mimo realitu. Izák, Jákob, Samuel, ale přece nakonec i Jan Křtitel i sám Ježíš z Nazareta se nenarodili, protože je tu chtěli jen a pouze jejich rodiče. Přišli na svět, protože je tu chtěl Bůh. A je to tak jen u těchto výjimečných biblických postav? Jen tyto hrdiny víry tu chtěl Bůh? Jsme příliš maličcí, než aby si nás tu Bůh přál mít na světě? Věřím, že nikoli. V listu Koloským čteme, že všechno bylo stvořeno skrze Krista a pro Krista. To, že se stal ten zázrak, že jsme se poprvé nadechli a že zde nyní jsme a stále dýcháme, má svůj původ v tom, že nás tu chtěl Bůh sám. V tom je obrovská naděje a síla pro lidi, kteří se narodili “omylem”. Někdo mě tu chtěl mít, někdo mě uhnětl a poskládal ve skrytosti, někdo mě dovedl až sem. A tak můžu vyznat spolu se žalmistou: I kdyby mě opustil můj otec i moje matka, Hospodin se mě vždy ujme – protože to on mě tu chtěl.

Jednou v noci přišel Nikodém za Ježíšem. Byl to starý

důstojný pán, předseda něčeho jako židovské synodní rady, Sanhedrinu. Viděl Ježíše, jak před nedávnem vtrhl do chrámu, zpřevracel stánky prodavačů cetek a začal kázat. A jak kázal! Nikodém Ježíšovi nezačal domlouvat, že by měl mít větší úctu k soukromému vlastnictví stánkařů. Ne. Nikodém přišel za Ježíšem, protože byl vyslán, protože Ježíš byl zajímavý a vzbuzoval mnoho otázek. Nikodém byl zvědavý, odkud se bere to Ježíšovo charisma, co je zač a kde že má počátek? Je snad Ježíš ten učitel, který má přijít od Boha? – protože ani hlouček farizeů nemůže popřít, že s Ježíšem je Bůh. Nikodém se chtěl zeptat, ale nevěděl jak, tak začal ze široka a opatrně. Ježíš neumí chodit kolem horké kaše. Ježíš jde přímo k věci. Na první poslech to vypadá, že Ježíš Nikodéma moc neposlouchá, protože na teoretickou poznámku: “Víme, že má přijít od Boha člověk” Ježíš odpovídá najednou zhurta “jestliže se kdo nenarodí shůry, nemůže spatřit království nebeské”. Na to se Ježíše nikdo neptal, jak spatřit království nebeské. Ježíš však jde po klíčových slovech, schovaných v nesmělém Nikodémově našlapování. Nikodém se ptá po moci. A Ježíš odpovídá, že ta pravá moc není v činění nábožensky ohromujících znamení, ale v hledění, v koukání ve spatření – spatření Božího království. Řečeno ještě jinak: “v zaměření životního pohledu správným směrem – směrem k Božímu Království.” To je ovšem možné jen těm, kdo se narodili shůry.

Na to zareaguje Nikodém úsudkem, že to se tedy bude muset asi znova narodit, aby se mohl narodit shůry. A začne vymýšlet, jak by to biologicky šlo, či nešlo. Zajímavé je, že kolem znovuzrození, což je vlastně Nikodémova teologie, je nyní takového humbuku. Nevím, jestli se vás už někdo zeptal, zda jste tzv. *znovuzrození křesťané*. Podle této představy jsou křesťané jakoby ve dvou kategoriích – ti obyčejní, kteří chodí do kostela, ale jen tak ze zvyku, protože to tak dělali jejich rodiče. A pak je jakási vyšší kategorie těch, kdo si říkají obrácení, nebo znovuzrození křesťané. Ti se, podle svých vlastních slov, zrodili shůry a z ducha. Takové znovu-zrození je většinou datováno na den, kdy jste se modlili takzvanou modlitbu přijetí - tedy rozumějte přijetí Ježíše Krista do svého života, když mu vyznáte své hříchy a poprosíte ho, aby vstoupil do vašeho života a stal se vaším pánem. Od toho dne jste takzvaně spaseni a narodili jste se znova. Jenže ejhle – ono to má pár háčeků. Největší je ale ten, že Ježíš o znovu-zrození vůbec nemluví, mluví jen o narození shůry a hned na to o narození z vody a z ducha.

Kolem toho nového narození evidentně panuje víc zmatků než jasných odpovědí. I sám Nikodém se ptá: „Jak se může člověk narodit, když je už starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit.“ Jako by si snad představoval, že po onom druhém narození bude mít člověk dvě památky na porod, tedy dva pupíky. To jsi učitel, rabbi Izraele – a tohle nevíš?, zlobí se Ježíš. A vrací nás k tomu, že život nám byl dán, aniž jsme se pro něj rozhodli.

Stejně tak se pro nás rozhodl i Bůh, jemuž Ježíš říká Otče a jehož rozhodnutí dosvědčuje. Vždyť Boží Království

není nic jiného, než možnost, již nám Otec otevírá. Je to možnost, která nám byla darovaná – možnost zjistit, že na tom světě nejsme zbytečně – neplatí naše prohry a selhání a neschopnosti a bezmocnosti. Tak jako nakonec neplatila neplodnost Sára a seschlost Abrahama a vyprahlost jejich nevíry. To, co nakonec platí a přetrvává, je Hospodinovo zaslíbení - narodí se vám syn. Vstoupí vám do života nový život. Darovaný, slíbený - neočekávatelný. A vy z toho daru můžete začít definitivně žít život plný naděje a nových počátků.

Nedarovali jsme si život ani tělesný, ani duchovní. Narodili jsme se proto, že nás tu někdo chtěl mít. Tělesně v lepším případě z lásky a pro radost rodičů. Shůry, skrze vodu a ducha jsme se pak narodili pro lásku a radost Boží. Stejně jako jsme si nevybojovali svoji tělesnou existenci, ale byla nám dána, tak si ani nevybojujeme nějakým činěním dobrých skutků a recitováním těch správných modliteb svoji duchovní existenci. A tak stejně jako nás naši rodiče živili, šatili a učili, takže jsme se dožili tohoto dne, — tak nás Bůh zrodil, vedl životem a živil svým chlebem, šatil jako polní lilie a učil rozumět Písmům, takže jsme se tohoto dne nejen dožili, ale naše kroky nás dovedly až sem, do Božího Domu, do Boží blízkosti. To On nám otevřel oči, abychom prohlédli, že Jeho život má smysl, to k němu chodíme načerpat vodu života, protože víme, že nejsme sami sví. Amen

Píseň D 680 Nás zavolal jsi Pane